

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 97

číslo: 51

17. prosince 2017

Cena: 8 Kč

Bože, děkujeme ti za čas adventní: čas pokoje, čas světla, čas modlitby a čas smíření.

Žehnej nám, ať nastávající období prožijeme v lásce, pokání a opravdovém očekávání příchodu našeho Pána Ježíše Krista.

Juraj Dovala

Formou přednášek a diskusí na konferenci Žena vysvěcená na Husitské teologické fakultě UK ve dnech 23. - 24. 11. a slavnostní bohoslužbou 25. 11. v Husově sboru v Dejvicích, kterou vedl br. patriarcha dr. T. Butta s emeritní biskupkou s. Mgr. Janou Šilerovou a se sestrou farářkou dr. L. Selčanovou, při níž dialogickým kázáním poslouchaly sestry farářky Mgr. J. Böhmová a Mgr. E. Oubrechtová, jsme si připomněli 70. výročí svěcení žen v CČSH. Osobně předali pozdravy: synodní senior ČCE

70. výročí svěcení žen v CČSH

Mgr. D. Ženatý a po bohoslužbách též farářka ČCE E. Čašková, zástupkyně partnerské Evangelické církve v Anhaltu sestra farářka A. Zimmerannová a sestra B. Böhmová, dále sestra M. Chmielová, přinášející pozdravy z luterské evangelické církve ve Varšavě, a generální tajemník ERC dr. P. Jan Vinš. Svými písemnými pozdravy se připojil i generální tajemník Světové rady církvi O. F. Tveit. V následujícím programu se sestry v kněžské svátostné službě i sestry obecného kněžství sdílely i s přítomnými bratry při rozhovoru o Světovém dni modliteb (vedla s. farářka Mgr. A. Naimanová se sestrami A. Kaletkeovou ze Saska a sestrou M. Chmielovou z Polska), v rozhovoru se setkala Mgr. M. Verboon Filipová a Mgr. S. Mičková, odstupující a současná ředitelka diakonického centra Nazaret, které zde po celou dobu také nabízelo své výrobky. O životě své babičky, sestry farářky Mgr. N. Brázdilové, jedné z nejdříve vysvěcených žen, vyprávěl její vnuk doc. dr. M. Hauser. Vtipně se hrála sestra farářka Mgr. E. Blažková představení „Pět kufrů“, v němž poukázala na nejednoduchý souběh služeb ženy jako farářky, matky, koordinátorky oprav kostela a současně duchovní správy a kulturního života obce. V uměleckém okénku představila své obrazy – některé z nich i zdobily prostor Komenského sálku – sestra farářka Mgr. M. Zvarďonová. Sestra farářka Mgr. J. Wienerová přečetla několik svých básní a sestra farářka dr. H. Tonzarová ukázala rukopis svých notových záznamů a přinesla CD a další doklady své pěvecké a sbormistrovské činnosti. Na závěr zazpívala sestra farářka Mgr. A. Naimanová za kytarového doprovodu br. Mgr. A. Ptáčka „Písničky naší babičky“, které složila pro katechezi nejen svých vnoučat. Společným jídlem bylo setkání zakončeno. Jsme rádi, že se setkání zúčastnily i sestry farářky, které byly vysvěceny již před dlouhým časem, sestra farářka P. Vítková a sestra farářka N. Kotková – slíbily nám, že se s námi podělí o své postřehy ze služby písemně. Jsme rádi, že se setkání zúčastnily i dvě zástupkyně z partnerské Evangelické církve v Anhaltu a sestry ze Saska a z Polska. Těšíme se na vydání příspěvků z konference, které se stanou jistě dobrým impulsem pro nové promýšlení v CČSH již tradiční služby žen. A připojme na závěr otázku, je služba žen v CČSH již natolik běžná, že ji netřeba zvláště připomínat?, jak také zaznělo a jak toho byl výrazem i počet zúčastněných. Osobně se domnívám, že i přes otevřenost naší společnosti a současně rovné postavení ženy a muže vyplývající z Písma, jak je reflektováno i v rádech CČSH, nepřestane být toto téma nejen s ohledem na ekumenický kontext, v němž jsem snad první vlaštovkou – stále aktuální. Ne ve své podstatě, ale v rozličných aspektech, které se v každé době mění.

Hana Tonzarová

Kázání při bohoslužbě k 70. výročí svěcení žen v Praze - Dejvicích 25. listopadu 2017

Erika Oubrechtová

Milé sestry, milí bratři, vážení hosté, možná si pamatujete pocit, když jste poprvé přišli do vašeho sboru. Buď jako faráři nebo i ten dětský pocit, jak na vás tento sakrální prostor působil. Co bylo pro vás dominantní, co se vám líbilo a co méně. Dobrušský sbor je souměrná, značně prosvětlená funkcionalistická budova. Vědte a první, čeho si všimnete, je přímo proti vám, nad kněžištěm, sádrová socha od Františka Bílka – Já jsem vzkříšení. Jedná se o sousoší dvou postav velmi blízko u sebe, kdy ona se k Němu obrací celým svým tělem a On hledí dopředu. Žena, která hledí na Krista a něco se v její tváři změnilo, je tam naděje, je tam

tímto symbolem se však skrývá každodenní reálný život, plný různých osudů a údelů tak, jak nám o tom Písmo svědčí. Jsou to ony nám dobře známé příběhy a obrazy z evangelií – ženy z různých prostředí a v různých situacích: Marie a Marta při úmrtí jejich bratra Lazara, Marie Magdalská pod křížem a u Ježíšova hrobu a řada dalších. Jednu z nich, Samařanku – ženu pohnutého života a zřejmě tehdy dosti běžného údělu – si Kristus vybral pro zvláštní poslání. Samařská žena uvěřila, přijala Ježíše za Spasitele a o tomto zdroji nového života šla svědčit lidem. Před časem jsme si připomínali velké jubileum 600 let Mistra Jana Husa. V tomto roce si připomínáme 500 let reformace. Na pozadí těchto velkých událostí můžeme vnímat i toto 70. výročí kněžského svěcení žen v naší církvi jako významnou součást cesty Božího lidu. A pro mne je to pak i mimořádná příležitost ohlédnouti se na životní cestu mého setkávání s Ježíšem Kristem ve slovech Písma i na setkávání s Kristem skrze mé bližní – skrze ty, uprostřed nichž jsem žila i působila jako farářka ve dnech všedních i všelijak pohnutých. Je to řada dojemných i radostných setkávání s těmi, kterým jsem tímto svědectvím sloužila. Jsem vděčna Pánu Bohu za tuto kněžskou službu v této církvi. S vděčností si připomínám svoji prvou náboženskou obec, do které jsem byla kněžským svěcením uvedena – a to Machov. V roce 1964, 15. března, za husté chumelenice. Byla jsem první ženou farářkou působící jak v této náboženské obci, tak i v okolních náboženských obcích. Br. biskup Skalický mne tehdy odkazoval na jednu z mála farářek v tehdejší okruhu, na sestru Naděždu Brázdilovou v Trutnově. A jsem ráda, že po završení 50 let mé farářské služby a po 40 letech působení v Dobrušce jsem mohla tuto službu předat Erice, které nyní předávám slovo.

Erika Oubrechtová

Situace, do níž přicházím já, je značně odlišná. Socha, pod kterou káži, je sice stejná, ale v náboženské obci i v našem městě jsou na ženu farářku všichni zvyklí, a je to pokládáno za běžné, za očekávatelné... Paradoxně. Na víře či na Kristu se mi vždy líbilo, jak působí neočekávatelně. Právě tak, jak tomu bylo u té Samařanky. Je horké poledne, vzduch by se dal krájet. Kristus čeká u té studny, až se vrátí učedníci, kteří odběhli sehnat nějaké jídlo, a ona tam je, protože nechce být viděna. Má pro to jistě své důvody. On ji osloví (proč právě jí?) a pro ni se vše změní – až do

této chvíle by to mohl být začátek pro nějaký romantický film, ale... drama zde jistě je, drama lásky, ale lásky jiné, silnější. Pro ni se opravdu vše změní. V pravé poledne přichází z noci do života. A co se potom stane? Když jsem přišla do Dobrušky, neměla jsem děti a měla jsem pocit, že vše stíhám, že jsem tady pro ty, kteří to potřebují. V paměti mi utkvěla věta jednoho kolegy, který nastoupil po sestře farářce Míle Pellyové. Tehdy se zmínil, že obdivuje ženy farářky, protože to mají mnohem těžší. V tu dobu jsem nechápala proč? Uběhl nějaký čas, měla jsem jedno dítě, pak další dvě a najednou se něco změnilo. Toho času je podstatně méně. Žena farářka je rozkročena mezi kuchyní, dětmi a oltářem. Letos o dušičkách se mi stala výmluvná situace. V šest hodin večer, kdy u nás doma bývá největší chaos, mi zazvonil telefon a volal muž, kterému jsem týden předtím pohřbila maminku. V ten dušičkový podvečer se potřeboval někomu vyplatat. Chvilu před tím se ale malé děti rozhodly, že se utlučou autičky, a bylo třeba zasáhnout. Máte na telefonu člověka, který pláče, a před sebou děti, které se „vraždí“. Máte být matka nebo farářka? Vraťme se znovu do toho horka, kde všem chybí voda a oni dva si ji navzájem podají. Ona jemu tu čistou, svěží (bohužel na kříži již tolik štěstí nemá) a On jí tu osvěžující živou. A ona? Všechno nechá – nemyslí na džbán, který tam nechává, a musí běžet za ostatními, aby i oni dostali tu živou vodu. A stane se opět něco neočekávaného. Oni jí uvěří – té, od které by dříve ani pověstný pes kůrku nevzal, a jdou k Němu. Tato samařská žena je k Němu přivádí a to další, jejich vztah s Kristem, je na nich. Žena farářka, možná i díky své komplikovanější životní situaci, přivádí ostatní k Hospodinu a to další je na nich.

přijetí a je tam plně důvěrné vydání se. Pro mne, když jsem se s naším sborem seznámila a tuto sochu si zamilovala, byla tou ženou za všechny ženy Samařanka od Jákobovy studny.

Jaroslava Böhmová

Do Dobrušky jsem byla ustanovena farářkou v roce 1974 a pod tímto sousoším jsem stála 40 let jako farářka a kazatelka. Je to Františkem Bílkem mistrovsky zpracovaný sošný symbol všech žen vyznávajících a následujících Krista. Za

Adventní očekávání

Již od dětství jsem silně advent prožívala. V rodinném domě v Radotíně se pravidelně naplňovalo příjemné třígenerační setkávání. Kromě rodičů a prarodičů s námi byly po celé Vánoce dvě tety, babiččina sestra a její dcera učitelka. Dědeček přinesl zlatý a stříbrný prášek a bratr, sestra a já jsme zdobili vlastnoručně natrhané jmelí a šišky. S dědou jsem, asi ve svých čtrnácti, šla během adventu na návštěvu k radotínskému panu staviteli a jeho ženě, rád mne brával ke svým přátelům. Se zájmem jsem naslouchala a jako vždycky se zapojovala horlivě do rozhovoru. Manželé mluvili zajímavě o Bohu a já jsem projevila zájem vydat se s nimi do kostela. Můj prarodič nebyl věřící, ale byl velmi tolerantní a měl smysl pro potřeby druhých. A tak vzal auto a jeli jsme ve čtyřech na Smíchov do kostela sv. Václava. O Bohu jsem hodně věděla z četby, prožívala jsem víru s různými postavami, žila jsem v dětsky vroucném dojmů, že Bůh je mi stále blízko a naslouchá mi. Ví o mně a je ochoten mi pomoci. Adventně vyzdobený kostel na mne zapůsobil, bohoslužba mne dojala, citově naladila a já jsem měla spoustu otázek. Pan stavitel mi říkal, že Boha má člověk milovat na prvním místě, až pak rodiče, prarodiče, sourozence. To jsem ve svém věku již dobře chápala. Adventní očekávání jsem hluboce prožívala a v srdci jsem vnímala posvátno. Rodila se moje dívčí zbožnost, která je připravenost obrátit se do nitra, abychom naslouchali Bohu, jenž je v nás. Podle spisovatele Carlo Carretta je „vykupitelský sen zvěst mezi nebem a zemí, je mostem mezi dvěma břehy, stromem na tvé cestě k absolutnu“. Kristus se narodil 25. prosince a my očekáváme jeho druhý příchod. Nevíme, kdy se tak stane, máme však být připraveni. Ale jak? Myslím si, že bychom měli žít s vnitřní bdělostí a tak, aby každá chvíle našeho života byla smysluplně prožitá a my Hospodinu vděčně děkovali za jeho dary, za milosrdenství a vytouženou spásu.

Olga Nytrová

Bohuslav Reynek

Stopa

Zachvěl se krajem první sníh,
veliké hvězdy do haluzí kreslí.
Slibuje radost dětských Půlnočních
těm, kteří tíhu touhy neslí.

Díváš se. Duše neví kam,
v plachosti pátrá, popaměti kráčí,
vrací se věrně k žalu pasekám
po vůni listí, po pěšině ptačí.

Pěšinka ptačí náhle ustává,
pták vznese se a zůstala jen bílá,
bolestná krása, dívá dálava,
v níž stopa Návratu se objevila.

Z kazatelského plánu

Třetí neděle adventní

Světlo přišlo na svět, ale lidé si zamilovali více tmu než světlo. JAN 3,19

První čtení: Izajáš 61,1-4.8-11

Tužby adventní:

1. Abychom na slavný příchod Kristův se připravovali, modleme se k Hospodinu.
2. Abychom pokání činili a po cestách Božích kráčeli, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Bože všemohoucí, upevni naši vůli a otevři naše uši, ať nasloucháme hlasu proroků. Dej, abychom vydávali dobré svědectví tvému Synu! Svým svatým Duchem nás osviť, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: Tesalonickým 5,16-24

Evangelium: Jan 1,6-8.19-28

Verš k obětování: Žalm 126,3

Verš k požehnání: Marek 1,26

Modlitba k požehnání: *Bože všemohoucí, děkujeme ti, že jsme ve svátosti večere Páně přijali odpuštění našich hříchů. Naplň nás radostí a pomoz nám připravit se na svátky Spasitelova narození! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.*

Vhodné písně: 203, 205, 208, 160

Vyjadřoval se Mistr Jan Hus ke svěcení žen?

Je známo, že Jan Hus často kázal o ženách v Bibli. Jsou dochované záznamy jeho kázání z Betlémské kaple o Marii, matce Ježíše Krista, ale i o dalších postavách žen, o kterých se v biblických událostech dovídáme, jako jsou například sestry Marie a Marta nebo Marie Magdaléna, obrácená hříšnice.

Hus kázal i o světicích – o svaté Kateřině nebo o svaté Ludmile a dalších ženách.

Je také známo, že Hus viděl rovnocennost muže a ženy před Bohem, neboť Ježíš Kristus „všechny stejně přijímá, jak ženy, tak i muže“ (Kázání z roku 1411).

Je také známo, že si Hus vážil víry a zbožnosti žen. Ženám, které se soustřeďovaly kolem Betlémské kaple, věnoval svůj spis „Dcerka“ (O poznání cesty pravé ke spasení). Tyto ženy žily rozjímavým životem a pečovaly o strádající. Hus s těmito ženami souzněl v opravdovosti křesťanské víry a v niterné zbožnosti, která nese zřetelné prvky ideálu středověké askeze. Ale vyjadřoval se Mistr Jan Hus k možnosti svěcení žen?

Církevní historička prof. Angela Berlis na teologické konferenci, konané na Husitské teologické fakultě UK u příležitosti 70. výročí svěcení žen v Církvi československé husitské, ve své přednášce upozornila na otázku svěcení žen v Sentencích Petra Lombardského. Toto ucelené teologické dílo z 12. století, obsahující i učení o svátos-

tech, bylo vykládáno na středověkých univerzitách. Také český teolog Mistr Jan Hus toto dílo „Čtyři knihy sentencí“ soustavně zpracovával a vykládal na pražské univerzitě, a tím se dotkl i otázky svěcení kněžstva ve vztahu k ženám (srov. Výklad Sentencí, Mistra Jana Husi sebrané spisy III., s. 508). V otázce k tomuto tématu uvádí, že žena nemůže obdržet kněžské svěcení proto, že to neukázal Pán ani ve Starém zákoně ani v Novém zákoně. Hus k tomu dodává, ale proč tomu tak je, ví pouze on. Jako nižší argumenty spatřuje Hus často uváděné námitky proti svěcení žen v 11. kapitole v 1. listě apoštola Pavla Korintským, že se žena nemá modlit a prorocky mluvit s nepříkrytou hlavou (1 K 11,5), a také Pavlovi připisovaný výrok o tom, že žena nemá dovoleno učit, ve 2. kapitole 1. listu Timoteovi (1 Tm 2,12). Hus se kloní k prvnímu argumentu, protože to Bůh nevyjádřil, a nikoli k tvrzení opřené o autoritu apoštola Pavla, které je pozdější. Hus postupuje podle scholastické metody užívané ve středověku na univerzitách, kdy jsou stavěna

k sobě různá protichůdná tvrzení. Na jedné straně stojí argumenty pro a na druhé straně protiargumenty. „Sentence“ obsahují sestavené citáty z patristických pramenů k různým tématům. Hus například ví o starém koncilním usnesení z 5. století, podle kterého neměla být vysvěcena jáhenka dříve, než dosáhla věku 40 let. Z toho se dá usoudit, že jáhenské svěcení může náležet i ženě. Hus k tomu však připojuje výklad, že v dřívější době se jeptišky nazývaly jáhenkami, ale ne kvůli svěcení, nýbrž proto, že měly zvláštní povolení číst homilie při ranním shromáždění. Hus také uvádí, že se v církvi užíval výraz „presbytera“, což může budít zdání, že kněžský stav náleží ženě. K tomuto označení Hus dodává, že se jednalo o název pro manželku kněze v řecké oblasti a v římské oblasti to bylo označení abatyše nebo kterékoliv počestné ženy, která jiným ukazuje cestu svým příkladným křesťanským životem. Hus k této otázce kněžského svěcení žen říká, že žena – Marie, matka Ježíše Krista, neměla kněžské svěcení, a naproti tomu muž – apoštol Jidáš, kněžské svěcení od Krista obdržel, ale byl ztracen. Kněžské svěcení ještě samo o sobě nezaručuje člověku spásu, není-li spojeno s věrným následováním Ježíše Krista.

Nad Písmem

A přece přišlo na svět Světlo!

Jan 1,6-8.19-28

Od Boha byl poslán člověk, jménem Jan. Ten přišel proto, aby vydal svědectví o tom světle, aby všichni uvěřili skrze něho. Jan sám nebyl tím světlem, ale přišel, aby o tom světle vydal svědectví. Jan 1.6-8

Konečně dobrá zpráva! Ale – není falešná? Tolik příslibů, tolik slibných plánů a sympatických pánů se už ucházelo (a leckdy se jim to povedlo!) o naši přízeň. A třeba ani ne přízeň, třeba jen poslušnost. Jen držet krok... a barvu... a ústa. Držet a vydržet. Protože to, co ohlašovali, bylo falešné. A platilo se za to draze. A neděláme s tím stále nové a nové zkušenosti? Jak dopadají předvolební sliby politiků? Jak dopadáme my, když jim podlehneme, uvěříme, dáme hlas? No – v tom případě ještě dobře; dobře nám tak, když jsme skupinově tak snadno ohloupnutelní, když si nepamatujeme, kdo je kdo, a dáme na jejich nové řeči. Budeme se na ně muset čtyři roky dívat, budeme muset snášet změny, které nám připraví. A snad jen ty čtyři roky. Snad nám ta demokracie ještě chvíli vydrží... (?)

Toto není návod ke skepsi, jen k rozlišování falešných a pravých proroků: Kdopak nám tu zprávu nese? Od koho ji nese? A copak to vlastně nese? Bude to tak dobré, jak se nám to snaží namluvit? Pokoj, pokoj... vytrubovali ti falešní – to bude dobré. Jednou (až jednou) to bude dobré. A bude to lepší. A ještě lepší... Mám důvěru už asi jen k dobrým zprávám izajášovského typu. Jsou to

zprávy, které hojí zkroušená a zraněná srdce, usmýkané lidské mysli a vyhláší Boží laskavou amnestii. Ta vrací věci do původního stavu a dává skutečnou svobodu v odpuštění. Je to akt, který pozvedá skleslé zármutkem. Osvobodí ty, kdo si pro Boží věc sypali hlavy popelem pokání a trápení, protože Bůh miluje právo, a to se kolem nich vytratilo. Jejich úděl se promění – to, co se zdálo navěky ztracené, marné, zničené, to Hospodin obnovuje. „Závoj chvály místo ducha beznaděje!“ – To je výzva ke zkrášlení světa! Jenže pozor! Práví proroci, kteří mají to nejvyšší pověření z pravého Zdroje, ne jen nějakou profesionální kvalifikaci, mluví zároveň o tom, že ono Boží napravení poměrů taky obsahuje položky, v nichž bude sečteno a odsouzeno všechno, co Boží svět ničilo. Je to rub téže mince – odsouzení těch, kdo odsuzovali, zničení těch, kdo ničili. Však o tom dost rozhlašoval Jan Křtitel! A Izajáš o tom řekl, že jako roste setba, tak vzrůstá před očima národů Boží spravedlnost. A kde je to vidět? – zeptáte se. Na obrazkách, v novinách, na sociál-

ních sítích věru těžko. Tam se vše soustřeďuje na senzace, rozruch, varování, ohromující a ochromující události, tedy povětšinou na zprávy špatné.

A přece zní i dneškem dobrá zpráva, i když je už dva tisíce let stará. Možná proto ji mnozí ani za zprávu nemají. Vždyť to každý rok připomínáme, každý rok se to na chvíli rozvoní, rozsvítí, rozezná... a zas je to přehlušeno vířavou světa. Tahle zpráva totiž potřebuje v posluchači vzbudit ozvěnu. To nejde bez vnitřního ticha a vyladění. Bývá k tomu třeba být se sebou sám. A najít se – třeba i v temnotě vlastních dnů a vlastního osudu.

Jenže lidé taky zkoumají ty zpravodajce. Jsou důvěryhodní? Je možné na ně dát? Copak to vykládají, když do nich není vidět? Právě oni tu dobrou zprávu někdy pokazili a působili div ne jako „rušičky“; přinejmenším bylo těžko rozumět obsahu.

Jejej, už to zas vyhlíží jako skepse! Naštěstí je tu dost silný Zdroj. Naštěstí jsou tu i dobré vysíláče. A dobré rady k vysílání té dobré zprávy, kterou najdete v rámečku.

Jana Wienerová

Stále se radujte, v modlitbách neustávejte. Za všech okolností děkujte, neboť to je vůle Boží v Kristu Ježíši pro vás. Plamen Ducha nezhášejte, prorockými dary nepohrdejte. Všecko zkoumejte, dobrého se držte, zlého se chraňte v každé podobě. Sám Bůh pokoje nechť vás cele posvětlí a zachová vašeho ducha, duši i tělo bez úrazu a poskvrny do příchodu našeho Pána Ježíše Krista. Věrný je ten, který vás povolal; on to také učiní. (1. Tesalonickým 5,16-24)

(Dokončení ze str. 2)

Mistr Jan Hus v dalších svých spisích a kázáních promýšlí kněžství s hlubokou důkladností za pomoci Písma svatého a tradice a ukazuje, že není ani tak zvláštní výsadou nadřazující kněze nad druhé, ale kněžství je charakterizováno pře-

vším službou Kristu a druhým lidem.

Ve středověké církvi nebylo možné nejen svěcení žen, ale ani kázání žen. Autorem středověké kazatelské příručky „O formaci kazatelů“ ze 13. století, v mnohém pozoruhodné a inspirující, je

dominikán Humbert z Romans. Vyznačoval se i pozitivnějším přístupem k ženám a věnoval jim řadu svých kázání. Ve shodě se středověkým určujícím míněním a předsudkem o nižším postavení ženy je však v jeho kazatelské příručce jasně řečeno: „O osobě kaza-

tele je třeba poznamenat, že musí být mužského pohlaví.“ Humbert se opírá o výrok: „Učit ženě nedovolují“ (1 Tm 2,12).

Jistě nelze v této záležitosti nahlížet na Mistra Jana Husa tak, že by se odchyloval od tehdy běžného středověkého mínění o ženách

a církevní praxe vylučující ženy z duchovenské služby. Na rozdíl od jednoznačného církevního učení a právního zákazu světit ženy si však Hus tyto otázky v rámci univerzitního prostředí přece jen pokládá a hledá na ně odpovědi. **T. B.**

Konference Žena vysvěcená - To nebyl festival průměrnosti

Mezinárodní teologická konference Žena vysvěcená, konaná ve dnech 23. a 24. 11. v Praze a pořádaná HTF UK ve spolupráci s ČČSH, vyvarovala se úskalí jubilejních sejití. Impulsem k uspořádání bylo 70. výročí prvního udělení kněžského svěcení ženy v ČČSH. Vedle vzpomínání, dějinného pohledu, statistických dat a komparace nauky i církevní praxe přinesla i výrazné teologické kontexty.

Na konferenci se podílelo přes sto účastníků z Česka, Slovenska, Polska, Švýcarska a Německa. Vyslechli pět přednášek v plenárním zasedání, šest referátů v sekcích a panelovou diskusi tří účastníků.

Nemíníme podávat novinářskou informaci o průběhu, nýbrž chceme veřejnost velmi stručně seznámit s naukovým facit jednání. Eklesiologické pochopení otázky vedlo k základnímu zjištění, že výhrady vůči svěcení a plnému výkonu duchovenské služby žen v obci měly a mají vyloučeně kanonický – právní – charakter, opírající se o antropologické východisko antického paradigmatu o sekundárnosti společenského a právního postavení žen. Přítomnost království Božího v Ježíšově postavě a životě antického paradigma podstatně zrelativizovalo. V Ježíšově okruhu byly ženy z patriarchální vazby vyváznuty. Po zrození církve a teologie in statu nascendi se antické prizma na ženy znovu uplatnilo ve formování naukové i praktické tradice.

Po setkání církve a její teologie s paradigmatickým moderny, v němž se uplatňuje rovnoprávné postavení ženy na veřejnosti, i specifika žen ve struktuře intimního i společenského dějinného života, se pod filozofickou a exegetickou kritikou rozpouštějí ve třicátých letech minulého století tradiční antropologické maximy, mravy a zvyky i nakonec předpisy. Válečné poměry a zkušenosti 1939-1945 a jejich mentální a spirituální vyústění vedly v evropské společnosti k proměně ženské identity a k přehodnocení postavení žen v rodině, ve společnosti, povolání a politice. V církvi, jež svoji totožnost ve víře definovala jako naplnění současného poznání vědeckého a snažení mravního Duchem Kristovým, setkání s paradigmatickým moderny vedlo z důvodů praktického nedostatku mužů k vysvěcení ženy pro konkrétní duchovenskou službu. Platné církevní předpisy, eklesiologická nauka i antropologické názory sice s implicitní plnou službou žen v duchovní správě nepočítaly, ale ji

také nevylučovaly. Po zjištění praktických stanovisek se svěcení realizovalo. Pozvolný nárůst počtu studentek bohosloví na Husově fakultě a jejich působení v duchovní správě vedl v ČČSH k současnému stavu mírné převahy žen v církevní službě a jejich uplatnění v řídicích funkcích a na akademické půdě. Služba žen a mužů v církvi je vzhledem ke Kristu jako hlavě církve rovnocenná, vzhledem ke společenství církve se s ohledem na přirozenost spontánně uplatňují rozličné hřivny, popřípadě charismata žen a mužů. Službou žen je církevní působení bohatší a košatější. Musí řešit i otázky, jež s tím souvisejí. Služba v církvi musí být „laskavá, jako když matka chová své děti“, spravedlivá, jak „otec své děti napomíná, povzbuzuje a zapřísahá k životu důstojnému Bohu, který obec povolal do svého království (1 Tes 2,7b.11n).

Z uvedeného je zřejmé, že není třeba v nauce nic podstatného měnit, nýbrž prohlubovat a ujasňovat v perspektivě biblického personalismu vztahu já – Ty v úzkém společenství i v širším společenství a aktualizovat víru v Boha v Kristu v prostředí současného střetu civilizací i obecného relativismu.

Zdeněk Kučera

Výhonek z pařezu

Izajášova vize (v 11. kapitole) mluví o naději tam, kde už by nikdo nic nečekal a nehledal. Izajáš mluví o pařezu! Tak totiž vypadalo, co zbývalo ze slávy Izraele, z královského rodu Davidova! A Izajáš mluví o naději, která se vkládá do něčeho útlého, co ovšem přes svou křehkost přinese ovoce. Mluví o úzasném, mesiášském panovníkovi. Ten bude obzvláště obdivovaný - spočine na něm duch Hospodinův. A to se projeví moudrostí, rozumností, schopností poradit si - a to silou, která to dobré prosadí, poznáním Hospodina a bázně - čili kázně před ním.

Ano, a právě k tomu patří jiný pohled na svět: **Neusuzovat podle toho, co vidí oči, nerozhodovat se podle toho, co slyší uši - ale mít ducha poznání** (Iz 11,1nn). Že je to doporučení pár tisíc let staré? Ale ono je živé! Copak si vystačíme jen s tím, co vidíme a slyšíme? Naopak: **Správně vidíme jen srdcem** - řekl někdo jen před pár desetiletími. K tomu patří také jiné jednání, než které se ve světě tak rádo prosazuje. Zaslíbený panovník (a dodejme Mesiáš) bude zárukou práva, bude ve svém soudu spravedlivý a neobelstitelný. Konečně dojde na to, že se práva dočká i člověk, který nezná než nouzi

a nemá peníz na podmazání. Ani pokora už nebude ke škodě. Zato těm, kdo jednají o své vůli bez ohledu na tu

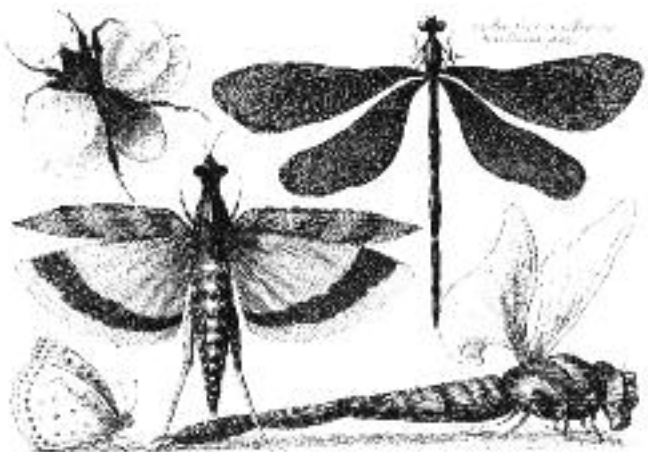
Boží nebo dokonce jí navzdory, kdo prosazují sebe bez uznání Boží svrchovanosti, tedy svévolníkům, je slíben zánik. Proto se podívejme na sebe a svět kolem sebe svým srdcem. Nedejme se sklíčit tím, co vypadá na první (i druhý) pohled bledě. Vždyť před Bohem zvláště „pařezy“ mají dobrou naději. Uvědomíme si, že Boží Syn přišel především pro ubožáky. Že Bůh v Kristu miluje ty, které už nemá rád nikdo. Že miluje i nás. A taky přijdeme na to, že naději a Boží zaslíbení mají právě oni potkat právě mezi námi.

-ine
Obr.: -ine

Hollar v NG

Až do Silvestra můžete v Národní galerii v Praze zhlédnout komorní výstavu „Václav Hollar ve službách anglické šlechty“. Výstava ukazuje řadu vedut, obrazů hmyzu, krajinek i portrétů. Ve vedlejších místnostech si můžete prohlédnout expozici s díly Karla Škréty, Hollarova vrstevníka a možná i přítele. Škréta pocházel rovněž z českobratrské rodiny, která po Bílé hoře musela opustit vlast. Později se ale rozhodl k návratu, a proto konvertoval ke katolictví. Václav Hollar odešel z Čech do ciziny v roce 1627 a patří k prvním českým umělcům, kteří si vydobyli světovou pověst. Stal se jedním z dokumentaristů své doby. Jeho grafiky jsou záračným strojem času, který nám umožňuje nahlédnout do 17. století. Můžeme s ním cestovat po Rýnu, prohlížet si sbírku motýlů a mušlí nebo obdivovat krásné dámy. Hollar dokázal plasticky představit i rozbourané moře s plachetnicemi bojujícími o záchranu. Nechť nás s úžasem zírá na panorama Londýna ještě před požárem v roce 1666, který město na Temži celé změnil, ale můžeme také hledět do tajemných očí jeho dobré kočky. I když většinu života pro-

žil v cizině, zůstal Hollar Čechem a dával to najevo. Svá díla signoval vždy s přívlastkem Bohemus. Teprve díky objevu archivu Matouše Konečného (v roce 2006) se podařilo najít informaci naznačující, že pocházel z rodiny hlásící se k Jednotě bratrské, konkrétně zde je uváděn jako český bratr jistý „Jan Hollar z Horažďovic“, který je s největší pravděpodobností totožný s Hollarovým otcem Janem. Okolo náboženského vyznání Hollarova se vedou diskuse. Co je na Hollarově umění mimo jiné pozoruhodné, je jeho cit pro detail. Hollar dokázal na grafikách geniálním způsobem zachytit detaily, stíny i odraz na vodní hladině. Naším čtenářům jistě bude známý klasický grafický portrét Jana Amose Komenského. Hollarovo autorství je však nejisté, byl zřejmě jen autorem předlohy. Hollar se s Komenským setkal v době, kdy byl Komenský v Anglii na pozvání svých přátel a hlavně Samuela Hartliba, organizátora vědeckého a učeneckého života v Anglii těchto let. Z pozdější Komenského korespondence z roku 1647, kdy už působil na severu Evropy, je dochována zmínka, která uvádí setkání s Hollarem v Londýně. Komenský se v ní zmiňuje o tom, že mu Hollar slíbil spolupráci. Z kontextu chápeme, že ještě v roce 1647 Komenský doufal, že by Hollar mohl vytvořit ilustrace jeho obrázkové jazykové učebnice. Komenský si myslel, že Hollar žije stále v Londýně, v té době byl Hollar ale už dávno v Antverpách. Komenský tuto učebnici realizoval až v druhé polovině 50. let 17. století. Jde o slavné Orbis Sensualium Pictus, které nakonec vyšlo v Norimberku s ilustracemi na daleko nižší úrovni, než kdyby vyšla spolupráce s Hollarem. Obr.: NG

Zprávy

Ústav pro studium totalitních režimů a Církev československá husitská
Vás zvou na prezentaci knihy Martina Jindry

SÁHNOUT SI DO RAN TOHOTO SVĚTA

Perzekuce a rezistence Církve československé (husitské)
v letech 1938–1945

Úterý 19. prosince 2017 od 17 hodin
Husův sbor v Praze na Vinohradech, Dýkova 1, Praha 10 – Vinohrady

Knihu za účasti patřičného ČČSH Tomáše Butty uvede její autor Martin Jindra a pozvaní hosté. Součástí večera bude prohlídka Husova sboru, adukud ve dnech povstání v květnu 1945 vystal Český rozhlas.

Vzpomínka na sestru Malou

Dne 4. prosince Pán odvolal z našeho středu svou služebnici Olgu Malou, farářku ČČSH v Kojetíně. Se zesnulou sestrou farářkou jsme se rozloučili v úterý 12. prosince v Husově sboru v Kojetíně. Památky drahé zesnulé vzpomínáme při bohoslužbách rovněž v Husově sboru v Kojetíně v neděli 17. prosince v 10 hodin. **red**

Změna telefonu

NO Brno - Žabovřesky má nové telefonní číslo, a to 737 450 243.

M. Kubíčková

Živý betlém v Ostravě - Svinově

Srdečně zveme na Živý betlém, který představíme na farní zahradě u Husova sboru. V pondělí 18. prosince od 17 hodin budou mít všichni příchozí možnost krátkého oddechu a načerpání sil v předvánočním shonu. S pohledem na prostý vánoční výjev si připomeňme původní smysl těchto svátků. Poetické pásmo mluveného slova a hudebních vstupů potěší malé i velké. **rst**

Program divadla Mana

- 17. 12., 19.30 h - Úča musí pryč
- 18. 12., 18 h - Předvánoční setkání

ní s Vlastou

- 20. 12., 19.30 h - Poručík z Inishmoru
 - 21. 12., 19.30 h - Úča musí pryč
- Moskevská 34/967, 101 00 Praha 10, www.vrsovickedivadlo.cz

Vánoční a novoroční bohoslužby

Radotín

- 24. 12. od 15 h štědrovečerní koledování
- 25. 12. od 9 h vánoční bohoslužba
- 31. 12. od 17 hodin bohoslužba s poděkováním za uplynulý rok
- 1. 1. od 17 h modlitební přivítání Nového roku

Brno - Černovice

- 24. 12. v 10 h
- 25. 12. v 10 h
- 26. 12. v 10 h
- 31. 12. v 10 h

Praha - Braník a Krč

ČČSH Praha 4 - Krč a Braník (Dolnokřská 1):

- 24. 12. od 23 h - půlnoční s koledami
- 25. 12. od 10 h - Hod Boží vánoční
- 31. 12. od 9.15 h - děkonná bohoslužba
- 7. 1. 2018 od 9.15 h - novoroční

bohoslužba s losováním biblických veršů

České Budějovice

Vánoční a novoroční bohoslužby v Husově sboru na Palackého náměstí 1154/1 v Českých Budějovicích:

- 24. 12. v 10 h - bohoslužba 4. neděle adventní
- 24. 12. ve 22 h - půlnoční bohoslužba
- 25. 12. v 10 h - bohoslužba - Boží hod vánoční
- 26. 12. v 10 h - bohoslužba - svátek sv. Štěpána
- 31. 12. v 10 h - bohoslužba
- 1. 1. v 10 h - novoroční bohoslužba

Louny

- 19. 12. od 18 h - koncert Elišky Drbohlavové
- 20. 12. od 13.30 h - vánoční program pro družiny
- 24. 12. od 9 h - adventní bohoslužba
- 24. 12. od 23 h - půlnoční

Kostel sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí

pondělí 18. 12. 2017, 19.00
CANCIONETA PRAGA & piano
Lukáš Jindřich - dirigent
F. SCHUBERT, Ch. GOUNOD, W. A. MOZART

úterý 19. 12. 2017, 19.00
CONSORTIUM PRAGENSE ORCHESTRA
Štěpánka Heřmánková - soprán
Miroslav Laštovka - trubka
J. S. BACH, A. VIVALDI, W. A. MOZART, Ch. GOUNOD

středa 20. 12. 2017, 19.00
PRAGUE BRASS ENSEMBLE
Aleš Bárta - varhany
J.S.BACH, A. MICHNA

čtvrtek 21. 12. 2017, 19.00
VIVALDI ORCHESTRA PRAGA
Václav Návrat - barokní housle
Yvona Škvárová - mezzosoprána
J. S. BACH, A. VIVALDI, W. A. MOZART, A. DVOŘÁK

pátek 22. 12. 2017, 19.00
CAMERATA PRAGENSIS ORCHESTRA
Aleš Bárta - varhany
J. S. BACH, G. F. HANDEL, A. VIVALDI, W. A. MOZART

sobota 23. 12. 2017, 19.00
CANCIONETA PRAGA & piano
Lukáš Jindřich - dirigent
F. SCHUBERT, Ch. GOUNOD, W. A. MOZART

Změna programu vyhrazena
Placená inzerce

- 25. 12. od 10 h - bohoslužba na Hod Boží vánoční
 - 25. 12. od 14 h - bohoslužba v Domově pro seniory
 - 31. 12. od 9 h - bohoslužba na svátek Rodiny Páně
 - 31. 12. od 17 h - pobožnost
 - 7. 1. od 9 h - bohoslužba
- Rychnovsko**
- Rychnov n. Kn.: 24. 12. ve 23 h, 25. 12. v 10 h
 - Kostelec n. O. 25. 12. v 8.30 h
 - Doudleby n. O. 24. 12. ve 21 h

Můžete si přečíst

MARTIN JINDRA: SÁHNOUT SI DO RAN TOHOTO SVĚTA.

PERZEKUCE A REZISTENCE CÍRKVE ČESKOSLOVENSKÉ (HUSITSKÉ) V LETECH 1938–1945. ÚSTR v KOEDICI S ČČSH, PRAHA 2017.

Knihy o Církvi československé (husitské) se na více než šesti stech stranách věnuje doposud neprobádanému období let 1938–1945. V české historiografii zatím neexistuje ucelená monografie, která by podrobně mapovala vývoj a dění ČČS(H) v těchto kritických letech. Církev československá (husitská) byla po Římskokatolické církvi druhou nejpočetnější církví v Protektorátu Čechy a Morava. Vzhledem k široké členské základně a působení nejen v českých zemích, ale i na Slovensku a ve Vídni, se ČČS(H) musela vyrovnávat se změnami na evropském kontinentu. Neméně důležitý byl její zápas s okupační a protektorátní správou po březnu 1939, který se odrážel ve fungování a vnitřní struktuře církve a způsoboval v ní napětí. Obrazově bohatě vyprávěná kniha je strukturována do tří částí – 1. monografická část, 2. biografické medailony usmrčených duchovních, 3. biografické medailony vězňů duchovních. Hlavní monografická část je koncipována chronologicky. Jednotlivé kapitoly zachycují restriktivní zásahy, stěžejní oblasti církevního života a události, s nimiž se musela ČČS(H) v letech 1938–1945 vyrovnávat. Čtenář se tak může seznámit s momenty, kdy byla výrazněji ohrožena samotná existence ČČS(H). Detailně je popsán celý proces nucené změny názvu církve. Zachyceny jsou intervence protektorátní správy do církevní autonomie i administrativní restriktivní opatření v oblasti hospodaření a správy církevního majetku. Monografie též mapuje zapojení věřících v domácím i zahraničním odboji, celou škálu sociálních aktivit nebo vztah ČČS(H) k židovství a pronásledovaným Židům.

Autor doufá, že kniha přispěje k zaplnění některých bílých míst, ucelenějšímu a pravdivějšímu obrazu života ČČS(H) v novodobých církevních dějinách Československa, zejména pak v letech 1938–1945, a že jména řady jejích věřících, kteří se zapojili do odbojových aktivit a dnes jsou již téměř neznámí nebo zcela zapomenuti, se vrátí do povědomí veřejnosti jako přirozená součást obrazu naší historie. Dluh české historiografie vůči sledovanému období československých církevních dějin je i po 72 letech od německé kapitulace značný. Ani ČČS(H) se s druhorepublikovou a protektorátní periodou své existence dosud nevyrovnala a nepředložila ucelené dílo, které by přinášelo komplexní pohled na to, jak naplňovala ve světě poslání dané jí Ježíšem Kristem.

Pro sebezpoznaní ČČS(H), hledání kořenů nedávných či současných konfliktů a objektivní zhodnocení jejího významu a role v naší společnosti je historické zpracování dějinné cesty z let 1938–1945 nezbytné.

Z ekumeny

VÝKONNÝ VÝBOR SVĚTOVÉ RADY CÍRKVÍ (SRC) VYJADŘUJE VE SVÉM PROHLÁŠENÍ OBAVY O ZACHOVÁNÍ NÁBOŽENSKÉ ROZMANITOSTI V IRÁKU
Během zasedání v jordánském Ammánu, které proběhlo ve dnech 17. – 23. listopadu, vydal výkonný výbor SRC stanovisko k nedávnému vývoji v Iráku, ovlivňujícímu vyhlídky na zachování náboženské a sociální rozmanitosti a celkovou budoucnost národa.

Ačkoli znovudobytím Ninivské planiny, Mosulu a dalších oblastí došlo k likvidaci extrémistického „Islámského státu“ v tomto regionu, stalo se tak za cenu velkých a tragických ztrát na životech a zničeného majetku a infrastruktury. Nová situace proto přináší nové výzvy, pokud jde o obnovu postižených komunit a podporu sociální a náboženské soudržnosti v Iráku, jak uvádí prohlášení.

Výkonný výbor SRC „vyzývá federální vládu Iráku a regionální vládu Kurdistanu, aby se zapojily do dialogu a jednání s cílem vyřešit současnou krizi a vyhnout se dalšímu konfliktu v regionu, který je až příliš obeznamen s násilím a utrpením... Také naléhavě žádá irácké orgány, aby zajistily obnovu domovů a podniků pro vysídlené osoby, a vybízí mezinárodní společenství – zvláště země zapojené do invaze v Iráku v roce 2003 – aby velkoryse podporovaly obnovu infrastruktury a místních komunit (včetně programů psychosociální traumatologie) a také iniciativy na podporu sociální a náboženské soudržnosti v Iráku.“

Zdroj: SRC, přeložila Mirka Čejková

Objednejte si Český zápas

Týdeník Český zápas můžete objednat na e-mailu: prodejna.blahoslav@ccsh.cz nebo tel.: 220 398 117

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Hlas volajícího na poušti

Vyřešíte-li následující přesmyčky, vypíšete si písmenka do tajenky podle čísel v závorce. Všechna slova najdete v textu Jan,6-8.19-28. Ještě napovím, že jsou to samá podstatná jména v 1. pádě j. č.

- šiasem (3)
- tivela (3)
- těslov (3)
- povoděd (2)
- šilae (1)
- tesca (1)
- zákota (2)
- volčěk (4)
- kimeřen (4)

(Řešení z minulého čísla: Příprava)

Jana Krajčířiková

Český zápas

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6
Redakce: Vedoucí redaktorka ThDr. Klára Břeňová, redaktori: PhDr. Václav Dražnar, Mgr. Ervín Kukuczka, grafik: Milan Udržal; tel.: 220 398 107, e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz
Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků. Tisk: Grafotechna, distribuce: A.L.L. production s.r.o., Ve Žlábku 77, 193 00 Praha 9 - Horní Počernice
Předplatné: Mgr. J. Wendlíková, tel.: 220 398 117, e-mail: prodejna.blahoslav@ccsh.cz. Reklama: tel. 220 398 117

